

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2016. ГОДИНУ

Београд, март 2017. године

САДРЖАЈ:

УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	3
I Законодавна активност	3
1.1. Акти које је донело Министарство.....	3
1.2. Акти које је донела Влада.....	4
1.3. Други акти.....	4
II АНАЛИЗА ПОВРЕДА НА РАДУ	4
2.1. Управа за безбедност и здравље на раду	4
1) Преглед повреда на раду према претежним делатностима.....	5
2) Преглед повреда према броју запослених код послодавца.....	6
3) Преглед повреда на раду према извору повреде	7
4) Преглед повреда на раду према узроку повреде	9
5) Преглед повреда на раду према природи повреде	10
6) Преглед повреда на раду према повређеном делу тела	11
7) Преглед повреда на раду према дану у седмици	12
8) Преглед повреда на раду према старосној доби повређеног-е у тренутку када је претрпео-ла повреду.....	13
9) Преглед повреда на раду према полу.....	14
2.2. Републички фонд за здравствено осигурање	14
2.3. Инспекторат за рад.....	14
2.4. Кривични поступак.....	15
2.5. Прекршајни поступак.....	15
III ОБАВЉЕНИ ПОСЛОВИ УПРАВЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	19
3.1. Стручни испити.....	19
3.1.1. Стручни испити за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица.....	19
3.1.2. Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова.....	20
3.2. Лиценце у области безбедности и здравља на раду.....	20
3.3. Мишљења.....	21
3.4. Едукација у област и безбедности и здравља на раду	21
3.5. Сарадња на међународном нивоу.....	23
3.6. Сарадња на националном нивоу.....	24
3.7. Национална признања у области безбедности и здравља на раду.....	25
3.8. Промоција у области безбедности и здравља на раду	26
3.10. Социјално-економски савет Републике Србије - Стално радно тело за питања безбедности и здравља на раду.....	27

УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

У складу са одредбама члана 60. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, бр. 101/05 и 91/15), Управа за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Управа) у саставу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије има основну обавезу да се стара о хармонизацији – усаглашавању прописа са прописима ЕУ и МОР-а, организује полагање стручних испита, прикупља и анализира податке о повредама на раду, професионалним обољењима, болестима у вези са радом и појавама које утичу на здравље запослених, врши надзор над радом правних лица и предузетника као и одговорних лица са лиценцом и припрема предлоге решења за издавање и одузимање лиценци, организује саветовања, врши едукацију запослених, послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду, инспектора и др., објављује различите материјале и информише јавност о стању у области безбедности и здравља на раду, подстиче образовање и развијање културе рада у области безбедности и здравља на раду и стара се о додели националних признања у области безбедности и здравља на раду.

Управу чине Одсек за припрему прописа и стручно-оперативне послове и Група за студијско-аналитичке послове, са директором, 6 државних службеника и 1 намештеником. Од укупног броја извршилаца у Управи запослено је 6 државних службеника са високом школском спремом, различитих профила (2 дипл. правника и 4 дипл. инжењера).

I ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ

1.1. Акти које је донело Министарство

У 2016. години припремљени су и донети следећи прописи:

1. Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом („Службени гласник РС”, број 4/16);

2. Упутство о радним местима на којима се обављају послови при којима је излагање запослених прабини која потиче од азбеста или материјала који садрже азбест повремено и ниског интензитета („Службени гласник РС”, број 42/16);

3. Правилник о садржини и изгледу Националних признања из области безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 86/16);

4. Правилник о мерама за безбедан и здрав рад запослене жене за време трудноће, породиле и запослене која доји дете („Службени гласник РС”, број 102/16);

5. Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад младих („Службени гласник РС”, број 102/16);

6. Правилник о начину пружања прве помоћи, врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начину и роковима

оспособљавања запослених за пружање прве помоћи („Службени гласник РС”, број 109/16).

1.2. Акти које је донела Влада

1. Уредба о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета који су медицинска средства у здравственој делатности („Службени гласник РС”, број 101/16).

1.3. Други Акти

1. Решење о разрешењу и именовању члана Савета за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, број 9/16).

II АНАЛИЗА ПОВРЕДА НА РАДУ

2.1. Управа за безбедност и здравље на раду

На основу одредбе члана 7. Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу („Службени гласник РС”, бр. 72/06, 84/06 и 4/16), послодавци су доставили Управи укупно 9.065 извештаја о повредама на раду и професионалним обољењима. Од укупног броја достављених извештаја 9.064 извештаја су о повредама на раду и 1 извештај о професионалним обољењима, што је приказано у Табели 1.

Табела 1

Повреде на раду	9.064
Професионална обољења	1
Укупно:	9.065

Од укупног броја достављених извештаја о повредама на раду, број повреда према тежини повреде, приказан је у Табели 2.

Табела 2

Смртне повреде на раду	8
Тешке повреде на раду	763
Тешке повреде (при доласку, одласку са посла)	473
Лаке повреде	7.820
Укупно:	9.064

Извршена је анализа података из обрасца Извештаја о повреди на раду (образац 1). Анализирани су подаци који се односе на смртне и тешке повреде на раду које су се догодиле на радном месту под непосредном или посредном контролом послодавца.

Управа је извршила анализу укупно 771 повреду на раду (8 смртних и 763 тешких повреда на раду) које су се догодиле у 2016. години на радном

месту. Тешке повреде које су се догодиле при доласку и одласку са посла нису предмет ове анализе.

Подаци су анализирани и приказани табеларно и графички према следећим категоријама:

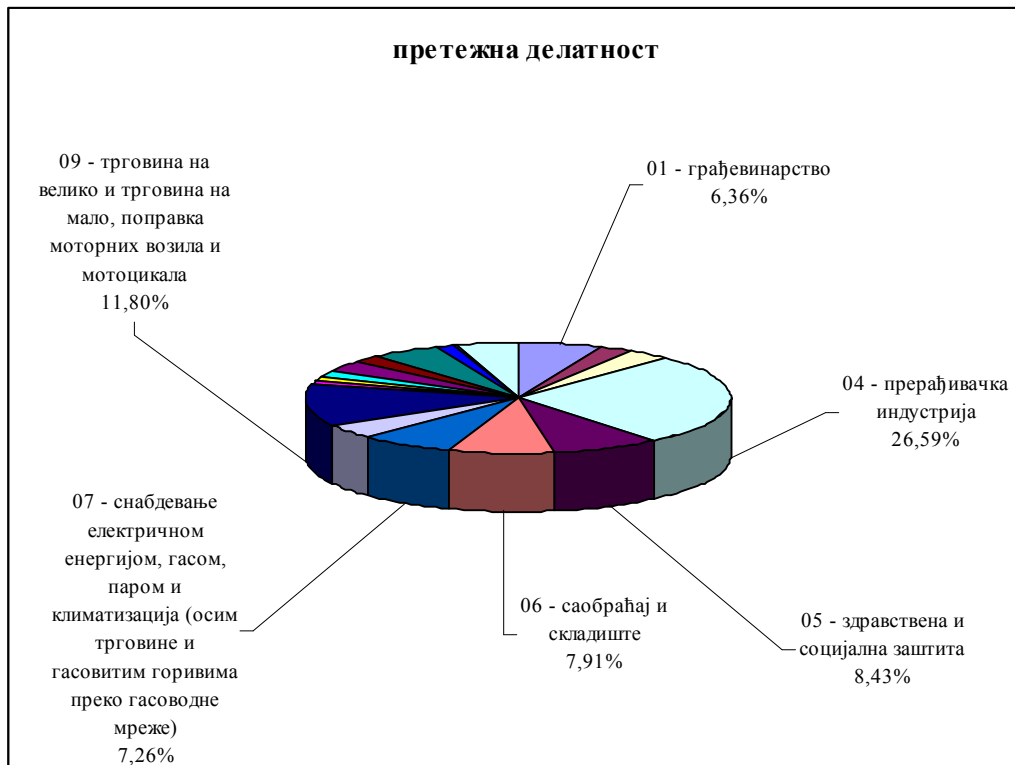
- 1) Претежна делатност послодавца;
- 2) Број запослених код послодавца;
- 3) Извор повреде;
- 4) Узрок повреде;
- 5) Природа повреде;
- 6) Повређени део тела;
- 7) Дан у седмици када се догодила повреда;
- 8) Старосна доб повређеног/е у тренутку када је претрпео повреду на раду;
- 9) Пол повређеног/е.

1) Преглед повреда на раду према претежним делатностима

У 2016. години број тешких и смртних повреда на раду према претежној делатности послодавца приказан је у Табели 3.

Табела 3.

претежна делатност	број повреда	%
01 - грађевинарство	49	6.36
02 - пољопривреда, шумарство и рибарство	20	2.59
03 - рударство	26	3.37
04 - прерађивачка индустрија	205	26.59
05 - здравствена и социјална заштита	65	8.43
06 - саобраћај и складиште	61	7.91
07 - снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (осим трговине и гасовитим горивима преко гасоводне мреже)	56	7.26
08 - снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	35	4.54
09 - трговина на велико и трговина на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	91	11.80
10 - услуге смештаја и исхране	9	1.17
11 - информисање и комуникација	9	1.17
12 - финансијска делатност и делатност осигурања	15	1.95
13 - образовање	25	3.24
14 - стручне, научне, иновационе и техничке делатности	14	1.82
15 - административне и помоћне услужне делатности	41	5.32
16 - државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	12	1.56
17 - уметност, забава и рекреација	2	0.26
18 - без података	36	4.67
Укупно:	771	100.00

Највећи број повреда на раду забележен је у прерађивачкој индустрији (26,59%), трговини на велико и трговини на мало, поправка моторних возила и мотоцикала (11,80) здравствене и социјалне заштите (8,43%) и саобраћаја и складишта (7,91%) што је и приказано у Табели 3.

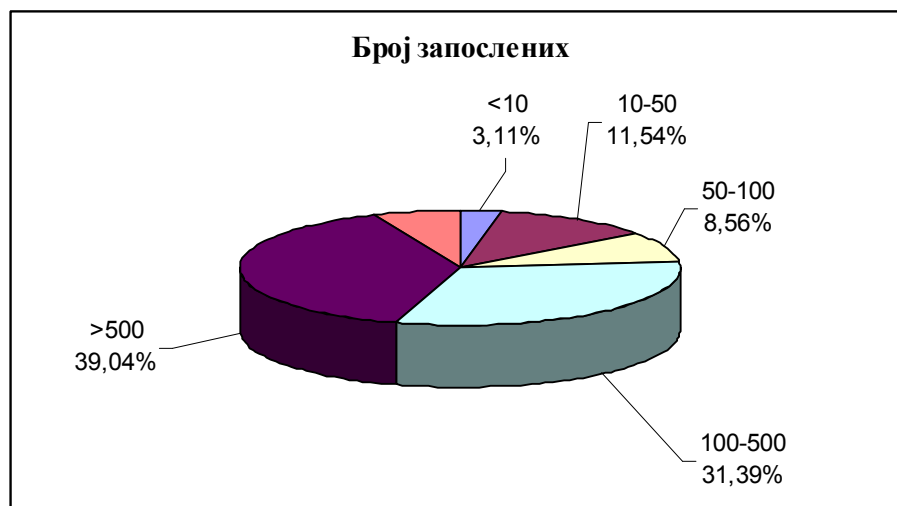
2) Преглед повреда према броју запослених код послодавца

Број повреда на раду према броју запослених код послодавца приказан је у Табели 4.

Табела 4.

Број запослених	број	%
<10	24	3.11
10-50	89	11.54
50-100	66	8.56
100-500	242	31.39
>500	301	39.04
без података	49	6.36
Укупно:	771	100.00

Према анализи повреда на раду у односу на број запослених код послодавца највећи број повреда у 2016. години догодио се код оних послодавца који запошљавају више од 500 запослених (39,04%), као и код послодавца који имају од 100-500 запослених (31,39%).

3) Преглед повреда на раду према извору повреде

Анализа тешких и смртних повреда према извору повреде дата је у Табели 5. Повреде на раду најчешће се дешавају при кретању запослених у објектима где се обавља рад (клизање, саплитање и сл.), помоћним просторијама, односно другим изворима у зависности од радне околине (32,30%), приликом употребе алата при обављању посла (22,70%) и при коришћењу машина и уређаја (10,25%), што је приказано у Табели 5.

Табела 5.

Извор повреде	број	%
1. Постројења	13	1.69
1.1 Енергетска постројења	9	1.17
1.2 Постројења за хемијско-технолошке процесе	2	0.26
1.3 Постројења и инсталације за складиштење материја	2	0.26
2. Машине и уређаји	79	10.25
2.1 Уређаји и машине за прераду, механичку и топлотну обраду метала	22	2.85
2.2 Машине и уређаји за сечење шума	16	2.08
2.3 Пољопривредне машине и уређаји	4	0.52
2.4 Машине и уређаји за производњу папира	4	0.52
2.5 Графичке машине и уређаји	3	0.39
2.6 Грађевинске машине и уређаји	11	1.43
2.7 Машине и уређаји за израду гуме и гумених производа	2	0.26
2.8 Машине за производњу обуће	1	0.13

2.9 Машине и уређаји за производњу прехранбених производа и пића	12	1.56
2.10 Остала наведена постројења, машине и уређаји	4	0.52
3. Превозна средства	47	6.10
3.1 Превозна средства железничког саобраћаја	1	0.13
3.2 Превозна средства друмског саобраћаја	46	5.97
4. Транспортна средства	42	5.45
4.1 Средства за вертикални пренос терета	10	1.30
4.2 Средства за хоризонтални пренос терета	27	3.50
4.3 Остала транспортна средства	15	1.95
5. Електрични уређаји, справе, инсталације и алат	15	1.95
6. Скеле	2	0.26
7. Алат	175	22.70
7.1 Алат на механички погон	3	0.39
7.2 Ручни алат	9	1.17
7.3 Остала (средства) опрема	163	21.14
8. Извори зависно од процеса рада	73	9.47
8.1 Хемијске штетности	2	0.26
8.2 Други извори зависно од процеса рада	71	9.21
9.Објекти	249	32.30
9.1 Објекти намењени за рад са пратећим објектима	92	11.93
9.2 Просторије и површине за кретање особа на раду	75	9.73
9.3 Помоћне просторије и њихове инсталације и уређаји	11	1.43
9.4 Простори и површине изван објеката у којима се обавља рад	48	6.23
9.5 Други извори у зависности од радне околине	23	2.98
10. Остали извори повреда запослених	35	4.54
10.1 Животиње	5	0.65
10.2 Други учесници који се појављују као извори повреда запослених	30	3.89
11. Остали извори повреда запослених на раду који нису обухваћени претходно наведеним	20	2.59
12. Без података	11	1.43
Укупно	771	100.00

4) Преглед повреда на раду према узроку повреде

Као најчешћи узрок повреда на раду је непримењивање, односно непоштовање посебних правила безбедности на раду (26,46%), непримењивање основних правила безбедности на раду (21,92%), као и извођење радне операције на начин противан правилима безбедности на раду (17,64%) што је приказано у Табели 6.

Табела 6.

Узрок повреде	број	%
1. Неисправност средстава за рад	31	4.02
2. Неисправност, клизавост и закрченост пролаза и површина с којих се обавља рад	93	12.06
3. Неисправност заштитних ограда и других справа за заштиту од пада	13	1.69
4. Неисправност заштитних направа на опреми за рад	9	1.17
5. Неисправност заштите од случајног удара делова под напоном електричне енергије	8	1.04
6. Неисправност цевовода за транспорт хемијских материја	1	0.13
7. Неисправност заштите од топлотног зрачења	1	0.13
8. Поремећај у технолошком процесу рада	1	0.13
9 Непримењена основна правила безбедности и здравља на раду	169	21.92
10. Неиспуњавање услова запослених у смислу стручне оспособљености	7	0.91
11. Смањење посебног услова запосленог у погледу здравственог, телесног или психичког стања	17	2.20
12. Смањење посебног услова запосленог у погледу психофизичке и психичке способности	12	1.56
13. Извођење радне операције на начин противан правилима безбедности на раду	136	17.64
14. Извођење радне операције без употребе одговарајућег средства и опреме за личну заштиту на раду или неисправног личног заштитног средства	5	0.65
15. Замор запосленог због тешког и прековременог рада, недовољног одмора и сл.	7	0.91
16. Лоша организација рада	7	0.91
17. Непримењена посебна правила безбедности на раду	204	26.46

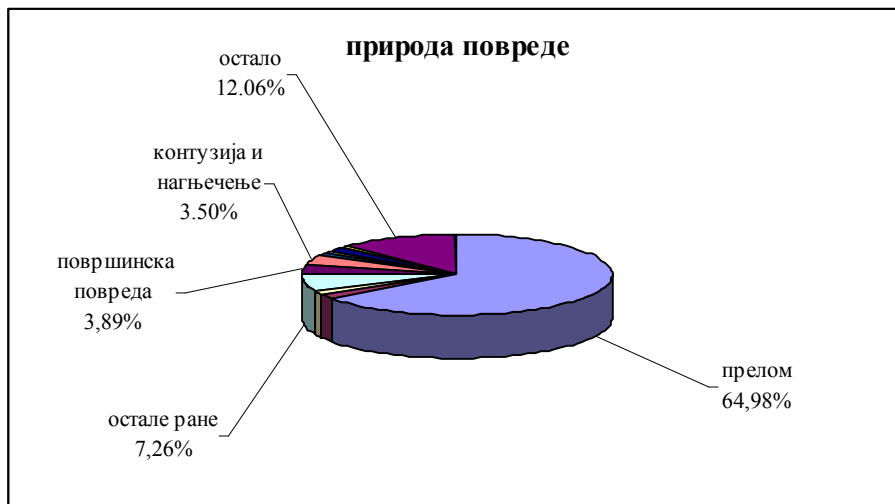
9. Противправно деловање трећег лица	38	4.93
10. Виша сила	2	0.26
11. Без података	10	1.30
Укупно:	771	100.00

5) Преглед повреда на раду према природи повреде

Према природи повреда на раду које су се догодиле, најчешће повреде су преломи (64,98%) и остале ране (7,26%) што је приказано у Табели 7.

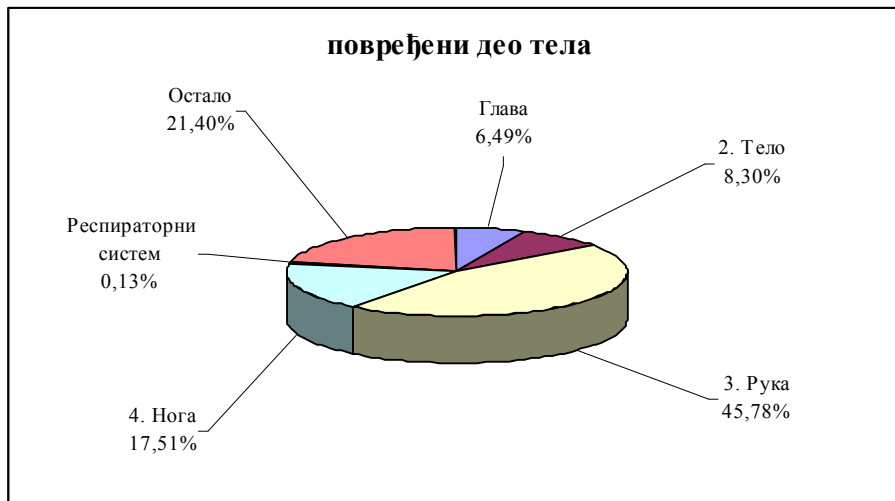
Табела 7.

Природа повреде	број	%
1. прелом	501	64.98
2. ишчашење	16	2.08
3. угануће и натегнуће	7	0.91
4. остале ране	56	7.26
5. површинска повреда	30	3.89
6. контузија и нагњечење	27	3.50
7. опекотина	12	1.56
8. смрт, удар или опекотина услед дејства ел.енергије	6	0.78
9. вишеструка повреда разне природе	15	1.95
10. оштећење настало уласком страног тела у око, нос и сл.	4	0.52
11. дављење или гушење	1	0.13
12. остало	93	12.06
13. без података	3	0.39
Укупно:	771	100.00

б) Преглед повреда на раду према повређеном делу тела - Табела 8.

Повреда на раду према повређеном делу тела	број	%
1. Глава	50	6.49
1.1 глава	12	1.56
1.2 део главе који није наведен	9	1.17
1.3 вишеструка повреда главе	9	1.17
1.4 око	7	0.91
1.5 ухо	3	0.39
1.6 нос	7	0.91
1.7 врат	3	0.39
2. Тело	64	8.30
2.1 леђа	3	0.39
2.2 грудни кош	10	1.30
2.3 карлица	4	0.52
2.4 стомак	2	0.26
2.4 повреда трупа која није наведена	7	0.91
2.5 вишеструка повреда трупа	4	0.52
2.6 вишеструка повреда тела	34	4.41
3. Рука	353	45.78
3.1 прсти руке	141	18.29
3.2 шака	37	4.80
3.3 подлактица	96	12.45
3.4 лакат	9	1.17
3.5 надлактица	6	0.78
3.6 раме	20	2.59
3.7 вишеструка повреда руке	44	5.71
4. Нога	135	17.51
4.1 колено	5	0.65
4.2 потколеница	39	5.06
4.3 скочни зглоб	11	1.43
4.4 стопало	23	2.98
4.5 прсти ноге	35	4.54
4.6 вишеструка повреда ноге	22	2.85
5. Респираторни систем	1	0.13
6. Остало	165	21.40
7. Без података	3	0.39
Укупно:	771	100.00

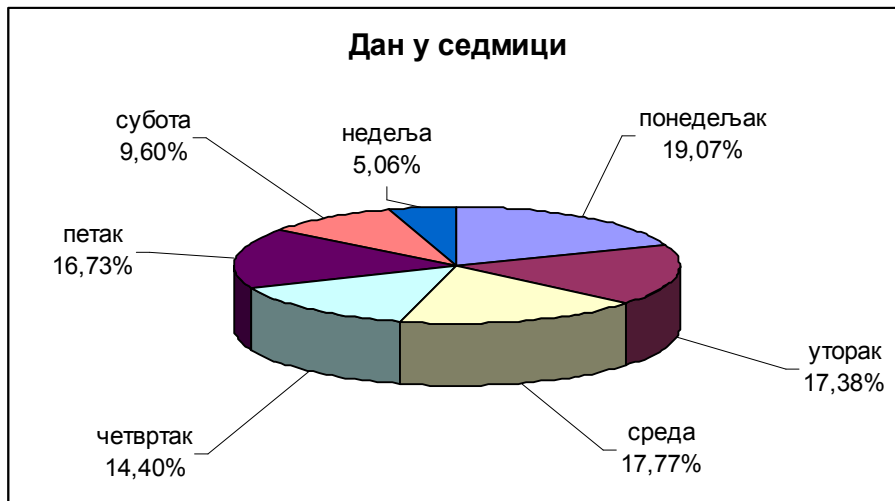

7) Преглед повреда на раду према дану у седмици

Највећи број повреда на раду догодио се током понедељка (19,07%) и среде (17,77%), а најмањи у данима викенда током суботе (9,60%) и недеље (5,06%), што је приказано у Табели 9.

Табела 9.

Дан у седмици	број	%
понедељак	147	19.07
уторак	134	17.38
среда	137	17.77
четвртак	111	14.40
петак	129	16.73
субота	74	9.60
недеља	39	5.06
Укупно:	771	100.00

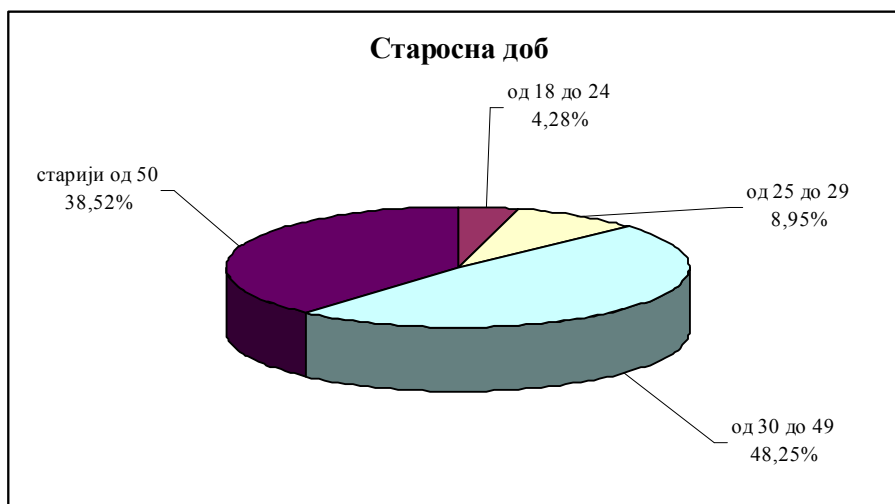

8) Преглед повреда на раду према старосној доби повређеног-е у тренутку када је претрпео-ла повреду

Према старосној доби повређеног највећи број повреда на раду (48,25%) забележен је код запослених у старосном добу од 30 до 49 година, што је приказано у Табели 10.

Табела 10.

Старосна доб повређеног	број	%
млађи од 18	0	0.00
од 18 до 24	33	4.28
од 25 до 29	69	8.95
од 30 до 49	372	48.25
старији од 50	297	38.52
Укупно:	771	100.00

9) Преглед повреда на раду према полу

Када се анализира учесталост јављања повреда на раду у односу на пол повређених може се констатовати да се мушкарци значајно више повређују, (68,87%) што је приказано у Табели 11.

Табела 11.

Пол повређеног/е	број	%
Мушкарци	531	68.87
Жене	240	31.13
Укупно	771	100.00

2.2. Републички фонд за здравствено осигурање

Према подацима Републичког фонда за здравствено осигурање у периоду јануар – децембар 2016. године догодило се 47 смртних, 3223 тешких и 16279 лаких повреда на раду.

Републички фонд за здравствено осигурање у 2016. години покренуо је 143 поступка накнаде штете због повреда на раду и професионалних обољења чија је укупна вредност 21.322.571,71 динара.

2.3. Инспекторат за рад

У периоду јануар – децембар 2016. године, инспектори рада су извршили 900 инспекцијских надзора поводом пријављених смртних повреда на раду, тешких повреда на раду са смртним исходом, тешких повреда на раду, колективних и лаких повреда на раду, и то:

- 29 надзора поводом смртних повреда на раду;
- 13 надзора поводом тешких повреда на раду са смртним исходом;

- 774 надзора поводом тешких повреда на раду;
- 20 надзора поводом колективних повреда на раду;
- 64 надзора поводом лаких повреда на раду.

2.4. Кривични поступак

У 2016. години о броју кривичних пријава поднетих тужилаштвима на територији Републике Србије за непредузимање мера безбедности и здравља на раду услед којих је дошло до смртних, тешких и колективних повреда на раду, као и о исходима поступака по наведеним пријавама, Републичко јавно тужилаштво извршило је анализу кривичних дела из чл.169.КЗ, 280.КЗ и 281.КЗ, процесуираних у свим тужилаштвима на територији Републике Србије, и то:

- за кривично дело непредузимања мера заштите на раду из члана 169. Кривичног законика пријављено је 7 лица. Пријава против једног лица је одбачена, против 2 лица стављен је захтев за прикупљање потребних обавештења, а против 4 лица пријаве се налазе у фази доказних радњи;

- за кривично дело изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду из члана 280. Кривичног законика пријављена су 22 лица. Против 4 пријављена лица пријаве су одбачене, а против 6 пријављених лица стављен је захтев за прикупљање потребних обавештења. Против 9 лица пријаве су у фази доказних радњи. Против једног лица донета је Наредба о спровођењу истраге. Пријава против једног лица спојена је са раније формираним предметом, док је пријава против једног лица уступљена на надлежност другом тужилаштву;

- за кривично дело непрописно и неправилно извођење грађевинских радова из члана 281. Кривичног законика пријављена су 4 лица и пријаве се налазе у фази доказних радњи.

2.5. Прекршајни поступак

У табели 2.5.1 приказани су подаци Министарства правде о броју поднетих захтева за покретање прекршајних поступака у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, бр. 101/05 и 91/15) и Законом о прекршајима („Службени гласник РС”, број 65/13), броју решених предмета по основу поднетих захтева и изреченим новчаним казнама, и то: број поднетих захтева је 634, број решених предмета је 432, број изречених санкција у висини новчане казне по Закону о безбедности и здрављу на раду је 59, број изречених санкција у висини новчане казне по Закону о прекршајима је 170 и број предмета решених на други начин по Закону о прекршајима (опомена, одбачај захтева, обустава, окривљени ослобођен одговорности) је 203.

Табела 2.5.1

Редни број	Прекршајни суд	Број поднетих захтева	Број решених предмета	Изречена санкција у висини новчане казне по Закону о безбедности и здрављу на раду	Изречена санкција у висини новчане казне по Закону о прекршајима	Решено на други начин по Закону о прекршајима (опомена, одбачај захтева, обустава, окривљени ослобођен одговорности)
1.	Аранђеловац	7	8	3	1	4
2.	Бачка Паланка	9	8	0	5	3
3.	Београд	96	117	10	34	73
4.	Бечеј	6	3	1	/	2
5.	Ваљево	16	2	1	1	0
6.	Врање	12	1	0	0	1
7.	Вршац	3	0	0	0	0
8.	Горњи Милановац	1	1	1	/	/
9.	Зајечар	5	1	/	/	/
10.	Зрењанин	11	13	0	4	9
11.	Јагодина	9	10	2	3	5
12.	Киkinda	6	14	3	6	5
13.	Косовска Митровица	0	0	0	0	0
14.	Крагујевац	30	19	1	4	14
15.	Краљево	6	4	0	3	1
16.	Крушевац	61	10	4	0	6

17.	Лазаревац	0	0	0	0	0
18.	Лесковац	7	11	2	4	5
19.	Лозница	21	16	16	0	0
20.	Младеновац	0	0	0	0	0
21.	Неготин	2	1	0	1	0
22.	Ниш	20	2	1	0	1
23.	Нови Пазар	23	32	5	18	9
24.	Нови Сад	49	9	0	6	3
25.	Обреновац	0	0	0	0	0
26.	Панчево	5	7	1	3	3
27.	Параћин	0	4	0	0	4
28.	Пирот	19	17	1	12	4
29.	Пожаревац	28	8	0	7	1
30.	Пожега	6	5	0	2	3
31.	Прешево	0	0	0	0	0
32.	Пријепоље	0	0	0	0	0
33.	Прокупље	12	11	1	5	5
34.	Рашка	33	5	0	0	5
35.	Рума	22	4	4	0	0
36.	Сента	15	4	2	2	0
37.	Сјеница	0	0	0	0	0
38.	Смедерево	6	1	0	1	0
39.	Сомбор	2	0	0	0	0
40.	Сремска Митровица	20	6	0	6	0
41.	Суботица	8	1	0	1	0
42.	Трстеник	12	8	0	7	1
43.	Ужице	5	5	0	5	0

Извештај о раду за 2016.годину

44.	Чачак	4	0	0	0	0
45.	Шабац	37	64	0	29	35
УКУПНО:		634	432	59	170	203

III ОБАВЉЕНИ ПОСЛОВИ УПРАВЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

3.1. Стручни испити

3.1.1. Стручни испити за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица

У складу са Правилником о програму, начину и висини трошкова полагања стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица („Службени гласник РС”, бр. 111/13, 57/14, 126/14 и 111/15), Управа је у 2016. години организовала полагање стручног испита за укупно 686 кандидата. Од укупног броја пријављених кандидата, испит је са успехом положило 369 (53,79%) кандидата.

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду укупно је полагало 663 кандидата, од којих је 358 кандидата положило испит у целости што износи (53,99%), (Табела 3.1.1.). Укупан број пријава за полагање стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду је 703.

Табела 3.1.1.

Број кандидата	Број приступања полагању испита	Број кандидата који је положио испит	Процент (колоне 3 у односу колоне 1)
(1)	(2)	(3)	(4)
663	746	358	53,99

У табели 3.1.2. приказан је број кандидата који је изашао на стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду према степену стручне спреме пријављеног кандидата.

Табела 3.1.2.

Ред.бр.	Степен стручне спреме	Број кандидата	Број приступања полагању испита	Број кандидата који је положио испит	Процент (Колоне 5 у односу на колону 3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	3	4	6	2	50,00
2	4	72	79	29	40,30
3	5	8	12	3	37,50
4	6	111	125	54	48,65
5	7	465	521	267	57,42
6	8	3	3	3	100,00
Укупно:	-	663	746	358	53,99

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова прегледа и провере опреме за рад укупно је полагаало 16 кандидата. Број кандидата који је са успехом положио стручни испит је 7 (43,75%).

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова испитивања радне околине укупно је полагаало 7 кандидата. Број кандидата који је са успехом положио стручни испит је 4 (57,14%).

3.1.2. Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова

У складу са Правилником о програму, начину и висини трошкова припреме и полагања стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова („Службени гласник РС”, бр. 113/13, 57/14 и 111/15), Управа је у 2016. години организовала припрему за полагање стручних испита за укупно 101-ог кандидата. За полагање ових стручних испита укупно се пријавило 121 кандидат, а испит је са успехом положило укупно 76 кандидата (65,80%).

Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта је положило 26 кандидата.

Стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова је положило 50 кандидата.

3.2. Лиценце у области безбедности и здравља на раду

У Табели 3.2.1. је приказан број издатих лиценци у 2016. години.

Табела 3.2.1

Редни број	Назив лиценце	Број издатих лиценци
1.	Лиценца за обављање послова безбедности и здравља на раду	33
2.	Лиценца за обављање послова прегледа и провере опреме за рад	5
3.	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине	2
4.	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине-биолошке штетности	-
5.	Лиценца за обављање послова одговорног лица за преглед и проверу опреме за рад	8
6.	Лиценца за обављање послова одговорног лица за испитивање услова радне околине	3
7.	Укупно:	51

У Табели 3.2.2 приказан број обновљених лиценци у 2016. години.

Табела 3.2.2

Редни број	Назив лиценце	Број обновљених лиценци
1.	Лиценца за обављање послова безбедности и здравља на раду	203
2.	Лиценца за обављање послова прегледа и провере опреме за рад	19
3.	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине	14
4.	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине-биолошке штетности	1
7.	Укупно:	237

У 2016. години Управа је у складу са Правилником о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, бр. 112/13, 57/14 и 102/15) издала укупно 51 лиценцу, док је број обновљених лиценци 237.

Управа је у 2016. години обавила укупно 10 надзора над радом правних лица и предузетника којима су издате лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду.

С тим у вези, одузета је 1 лиценца одговорном лицу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

3.3. Мишљења

У 2016. години Управа је издала 30 стручних мишљења за примену прописа у области безбедности и здравља на раду и 152 мишљења о предлозима других прописа (предлога, закључака и извештаја и др.).

Мишљење је дато и на предлог колективног уговора за Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“.

У извештајном периоду обрађено је 19 мишљења у вези са програмима оспособљавања особа са инвалидитетом у складу са чланом 15. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 32/13).

Управа је у овом периоду припремила преко 80 брзих одговора.

3.4. Едукација у области безбедности и здравља на раду

У циљу смањења броја повреда на раду и професионалних болести Управа је у сарадњи са социјалним партнерима извршила едукацију запослених,

послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду и других учесника у систему безбедности и здравља на раду о примени Закона и подзаконских прописа који обезбеђују функционисање система. У оквиру едукација посебна пажња је била посвећена Закону о изменама и допунама Закона о безбедности и здравља на раду и тим поводом одржано је низ семинара, радионица, панел дискусија, али Управа је учествовала и на другим манифестацијама у организацији других институција, од чега издвајамо и то:

- 21.01.2016. године, семинар „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“, Зрењанин, у организацији РПК Зрењанин;
- 25.01.2016. године, 11. Међународно саветовање „Ризик и безбедносни инжењеринг“;
- 11.02.2016. године, семинар „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“, Београд, у организацији Привредне коморе Србије и Асоцијације за јавно здравље;
- 17.02.2016. године, семинар „Информативни скуп о фондовима ЕУ у области запошљавања и социјалне политике“, Београд;
- 20.02.2016. године „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“, Златибор, у организацији Лаура консалтинг доо;
- 26.02.2016. године, семинар „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“, Сомбор, у организацији Привредне коморе Сомбор;
- 03.03.2016. године, „Дан Факултета заштите на раду у Нишу“, Ниш;
- 07.03.2016. године, семинар „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“, Ваљево, у организацији Привредне коморе Ваљево;
- 15.03.2016. године, семинар „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“, Зајечар, у организацији Привредне коморе Зајечар;
- 18.03.2016. године, учешће на свечаности – Дан Војне академије;
- 25.03.2015. године, семинар „Примена Уредбе о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима“, у организацији ЈП „Електромрежа Србије“, Београд;
- 15.04.2016. године, стручни скуп „Предрадње уклањања азбеста“, у организацији Привредне коморе Београд и НВО Касхега;
- 21.04.2016. године, семинар „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“, Панчево, у организацији Привредне коморе Панчево;
- 21.04.2016. године, радионица „Флексибилни облици рада – искуства и пракса ЕУ“, Београд;
- 26.04.2016. године, стручни скуп – X саветовање „Размена добре праксе – битан фактор промоције безбедности и здравља на раду“, Београд;
- 07.03.2016. године, семинар „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“, Шабац, у организацији Удружења за безбедност и здравље на раду Шабац;
- 27.05.2016. године, „XXIV мајски сусрети заштите Србије-Шид 2016“ „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду“ у организацији Удружења заштите на раду Шид;

- 14.06.2016. године, састанак „Унапређење безбедности радника на путевима и учесника саобраћају“ у организацији Савеза самосталних путара Србије, Београд;
- 14.06.2016. године, састанак „Форум социјални дијалог“, Београд;
- 14.06.2016. године, округли сто „Нове индустријализације Републике Србије – скривени ресурси у отпаду грађевинског материјала“ у организацији Привредне коморе Србије, Београд;
- 29.06.2016. године „Извештај о одрживом развоју НИС-а за 2015. годину“, Београд;
- 16-17.06.2016. године, семинар „Рад на висини“, Топола;
- 04.10.2016. године „Шеста међународна конференција о минералним сировинама у Републици Србији – покретач економског развоја“, Београд;
- 13.10.2016. године, XIII Међународни симпозијум „Превенција саобраћајних незгода на путевима 2016.“, Београд;
- 27.10.2016. године, „XIII Национална конференција из заштите на раду“, у организацији Факултета техничких наука, Савеза заштите на раду Војводине и Универзитета у Нишу, Факултет заштите на раду, Тара;
- 28.10.2016. године, Међународна конференција „Запошљавање, образовање и предузетништво“, Београд;
- 28.10.2016. године, Обележавање 41.годишњице Факултета безбедности, Београд;
- 17.11.2016. године, такмичење градских организација Црвеног крста на тему: „Пружање прве помоћи на спортским, музичким и другим јавним манифестацијама“, Београд;
- 04.12.2015. године, Трећи међународни научно-стручни скуп „ПОЛИТЕХНИКА 2015.“, Београд;

3.5. Сарадња на међународном нивоу

Управа обавља послове Агенцијског повереништва (информативна мрежа) у Србији у циљу размене информација са заинтересованим странама. У раду информативне мреже учествују представници социјалних партнера, удружења за безбедност и здравље на раду, образовних институција и стручњаци у овој области. Састанак чланова Информативне мреже одржан је 26. маја 2016. године на тему Кампање 2016/17 „Здрава радна места за све генерације“ коју спроводи Европска агенција за безбедност и здравље на раду, као и поводом организације конференције у циљу обележавања Европске недеље безбедности и здравља на раду. Конференција поводом ове недеље редовно се организује од 2006. године у Републици Србији.

Управа је у сарадњи са социјалним партнерима, у оквиру ове кампање, организовала такмичење за европске награде добре праксе за територију Републике Србије. На европском такмичењу Републику Србију су представљали Рудник и флотација Рудник доо, Рудник и Луна Д.О.О., Пожаревац.

Поводом обележавања Европске недеље безбедности и здравља на раду 13.10.2016. године у Београду, на Београдском сајму одржана је конференција на тему „Социјални дијалог и безбедност и здравље на раду – добра пракса“ уз подршку Европске агенције за безбедност и здравље на раду, као и учешће

представника Европске агенције за безбедност и здравље на раду, Међународне организације на раду, социјалних партнера и стручњака безбедности и здравља на раду из Србије.

Управа је иницирала увођење алата OiRA (процена ризика путем интернета) за микро и мала предузећа које је развила Европска агенција за безбедност и здравље на раду чија се реализација очекује током 2017. године. Представник Управе учествовао је на редовним састанцима фокал поинта које организује Европска агенција за безбедност и здравље на раду.

Поводом председавања Словачке Европском унијом, у Братислави у периоду од 24-25. октобра 2016. одржана је конференција на тему „Боља култура превенције у новом тржишту рада” на којој су учествовали представници Управе.

Такође, у 2016. години настављена је активна сарадња са Међународном организацијом рада и са Светском здравственом организацијом са којима се већ дуже време успешно сарађује, узимајући у обзир њихову улогу и допринос у остваривању модерног и ефикасног система безбедности и здравља на раду. Сарадња је била усмерена на обезбеђивање ефикасне примене свих прихваћених конвенција, препорука и протокола МОР-а, као и сарадња у вези процењивања ризика на радном месту и у радној околини и препознавању нових ризика и ризика у настајању, праћење здравственог стања запослених и др.

Сарадња са Међународном организацијом рада огледала се и у подршци поводом обележавања 28. априла - Светског дана безбедности и здравља на раду и Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији. Управа учествује у пројекту «Ангажовање и подршка на националном нивоу за смањење појаве дечијег рада» који спроводи Међународна организација рада.

У сарадњи са Министарством унутрашњих послова Републике Србије, Сектором за ванредне ситуације, Српско-руским хуманитарним центром и Академијом цивилне заштите МЦС Руске Федерације представник Управе учествовао је на обуци „Организација операција спасавања и рад на висини у планинским пределима – Индустијски алпинизам.

Када је у питању припрема предлога пројекта Управа је током 2016. године била ангажована на припреми Twinning пројекта под називом „Хармонизација и имплементација законске регулативе у области безбедности и здравља на раду“ чије се почетак спровођења очекује током 2017. године. Једна од најважнијих компоненти пројекта односи се на увођење посебног осигурања од повреда на раду и професионалних болести.

Настављена је сарадња са земљама у региону (Словенија, Хрватска, Црна Гора, Македонија и др.) с обзиром да је основни циљ унапређење сарадње у овој области у циљу размене информација. У вези с тим, законодавни оквир који је усвојила Европска унија служи као основа за размену искустава са поменутиим земљама.

3.6. Сарадња на националном нивоу

Сарадња на националном нивоу остварује се са другим министарствима (Министарство здравља, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство унутрашњих послова и др.), нарочито у делу активности у процесу

придруживања ЕУ, као и другим активностима. Такође, сарадња се остварује и са Републичким фондом за здравствено осигурање и Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање, са јавним тужилаштвима и судовима, са представницима социјалних партнера (Савез самосталних синдиката Србије, УГС „НЕЗАВИСНОСТ“, Унија послодаваца Србије), невладиним организацијама, Привредном комором Србије и др.

Управа је учествовала у раду Тела за координацију безбедности саобраћаја на путевима, техничким комисијама за преглед на терену Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса и заједничком телу за спровођење Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса коју спроводи Министарство пољопривреде и заштите животне средине у сарадњи са другим министарствима и Комисији за психоактивне контролисане супстанце коју је формирала Влада Републике Србије.

На захтев и у сарадњи са Министарством унутрашњих послова – Сектором за ванредне ситуације, Управа учествује у изради документа Процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Представници Управе учествују у раду Комисија за стандарде Института за стандардизацију Србије (безбедност машина, механичке вибрације и удар, друштвена безбедност, заштита од буке, заштитна одећа, заштитни шлемови, заштите слуха, заштита органа за дисање итд.).

3.7. Национална признања у области безбедности и здравља на раду

Поводом обележавања 28. априла Светског дана безбедности и здравља на раду и Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији, Управа је у сарадњи са Инспекторатом за рад и социјалним партнерима организовала такмичење за доделу националних признања у области безбедности и здравља на раду, и то: Повеља „28. април“ за правна лица/предузетнике у категорији до 250 и преко 250 запослених, Плакета „28. април“ и Похвалница „28. април“.

За преданост вредностима безбедности и здравља на раду посебна признања су додељена НЕМОФАРМ Вршац, Београдски пут бб и Philip Morris Operations a.d. Ниш.

У категорији Повеља „28. април“ за правна лица/предузетнике који имају више до 250 запослених, добитници Повеље који равноправно деле прво место су:

- Металац ПОСУЂЕ д.о.о. Горњи Милановац, Кнеза Александра 212;
- КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКИ ЦЕНТАР „ДР ДРАГИША МИШОВИЋ-ДЕДИЊЕ“, Београд, Хероја Милана Тепића 1.

Друго место у овој категорији равноправно деле:

- CRH Srbija d.o.o. (фабрика цемента Нови Поповац) и
- GRAN AUTOMOTIVE d.o.o. Баточина, Кнеза Милоша Обреновића 9 А.

Треће место у овој категорији равноправно деле:

- Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno;
- Coca-Cola HBC Srbija d.o.o., Земун, Батајнички друм 14-16;
- Eaton Electric d.o.o. Сремска Митровица, Румски друм 13.

У категорији Повеља „28. април” за правна лица/предузетнике који имају мање од 250 запослених прво место у овој категорији освојио је ALP Project Sistem doo, Београд, Кнеза Вишеслава 88.

Друго место у овој категорији равноправно деле:

- Nestle Adriatic S doo Fabrika sladoleda, Стара Пазова, Бановачки пут бб;

- “Izoprogres” A.D. Београд, Бачванска 21.

Треће место у овој категорији равноправно деле:

- INTERKLIMA DOO, Врњачка Бања, Кнеза Милоша бр. 161;

- Привредно друштво за производњу, прераду, промет меса “ТОМБИТ” д.о.о., Београд-Земун, Војни пут 270а и

- DOO “DG COMPANY” Суботица, Беле Габрића 23.

Добитници Плакета „28. април” су:

- проф. др Мирјана Аранђеловић, запослена на Медицинском факултету у Нишу и

- Славољуб Луковић, координатор регионалних повереништва у УГС НЕЗАВИСНОСТ.

Добитници Похвалница „28. април” су:

- Зоран Недельковић, извршни директор «Рудник и флотација Рудник д.о.о.» Рудник;

- Срђан Новокмет координатор безбедности здравља на раду и заштите животне средине у компанији JСММ automotive d.o.o, Крагујевац;

- Adir El Al, директор Airport city Beograd;

- Привредна комора Београда, Кнеза Милоша 12, Београд;

- Петар Станић лице за безбедност и здравље на раду ЈП “РАЗВОЈ” Житиште,

- Медицинска школа са домом ученика «Сестре Нинковић» Крагујевац;

- Одбор за безбедност и здравље на раду Пивара Нови Сад у саставу Хеинекен Србија д.о.о. Зајечар.

3.8. Промоција у области безбедности и здравља на раду

Управа је у циљу промоције области безбедности и здравља на раду, односно развијања културе рада и подизања свести о важности примене мера у току 2016. године организовала и реализовала следеће манифестације:

1) обележен је 28. април – Светски дан безбедности и здравља на раду и Дан безбедности и здравља на раду у Републици Србији у сарадњи са Инспекторатом за рад, социјалним партнерима и Међународном организацијом рада. У оквиру ове манифестације, која је одржана 28.04.2016. године у Београду, Позориште Атеље 212, додељена су национална признања у овој области;

2) обележен је 6. август – Дан рудара у сарадњи са «Рудник и флотација Рудник д.о.о.» Рудник;

3) обележен је 8. август - Дан грађевинара обиласком градилишта на изградњи шопинг центра Belgrade Plaza, Вишњичка бр.84;

4) у периоду од 11. до 14. октобра 2016. године на Београдском сајму, одржан је 40. Међународни сајам превенције и реаговања у ванредним

ситуацијама и безбедности и здравља на раду „112 ЕХРО” у оквиру кога је одржан стручни програм, и то:

- 11. октобар 2016. године Панел дискусије на теме „Нове политике у безбедности и здрављу на раду” и „Практична примена техничких захтева за личну заштитну опрему”;

- 12. октобар 2016. године презентација Предлога правилника о начину пружања прве помоћи, врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начину и роковима оспособљавања запослених за пружање прве помоћи и презентација предлога добре праксе у вези такмичења „Европске награде добре праксе”;

- 13. октобар 2016. године Конференција на тему „Социјални дијалог и безбедност и здравље на раду – добра пракса”;

- 14. октобар 2016. године добра пракса „Усавршавање знања лица за безбедност и здравље на раду”.

3.9. Социјално-економски савет Републике Србије – Стално радно тело за питања безбедности и здравља на раду

Стално радно тело Управи је доставило мишљење на седам подзаконских прописа из области безбедности и здравља на раду, и то:

- Предлог уредбе о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета који су медицинска средства у здравственој делатности;
- Предлог правилника о изменама и допунама Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом;
- Предлог правилника о садржини и изгледу Националних признања из области безбедности и здрављу на раду;
- Предлог правилника о мерама за безбедан и здрав рад запослене жене за време трудноће, породиле и запослене која доји дете;
- Предлог правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад младих;
- Предлог правилника о начину пружања прве помоћи, врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начину и роковима оспособљавања запослених за пружање прве помоћи;
- Предлог упутства о радним местима на којима се обављају послови при којима је излагање запослених прабини која потиче од азбеста или материјала који садрже азбест повремено и ниског интензитета.

Секретар Социјално-економског савета Републике Србије је учествовао у Комисији за доделу Националних признања у области безбедности и здравља на раду.